

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Tarifa postai¹ platte in numerar
conf. apr. Nr. 59352/947

1947 augusztus 23 SZOMBAT
III-ik évfolyam 754-ik szám

Felolvas szerkesztő:
PAI ASTI JÓZSEF
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad, Bulov. Regina Maria 12
Telefon: 20-74

Bizalommal, továbbra is előre!

Hírl: Dr. CSÁKÁNY BÉLA,
Aradváros és a megye országgyűlési képviselője

Ma már mindennapi hangzik, de történelmi tény, hogy 1944 augusztus 23-a döntő tényezője a felszabadító Vörös Hadsereg volt. Az is tudjuk, hogy a széles néplömegek a felszabadulás eseményeiben nem játszhatták azt az elhatároló szerepet, amely már a cselekvő részvétel tényénél fogva nagyobb lendületet adott volna a népi erők újjáépítő munkájának.

Az is tudott dolog, hogy a népi erők augusztus 23-a előtti kibontakozásának is ugyanaz a néppellenes megatartás volt egyik főakadálya, amelyet Maniu és kikkje akkor is, azelőtt is, azóta is tanúsított. Ha augusztus 23 mégis létrejött, ez a Vörös Hadsereg nagyszerű fegyvertényein túl, elsősorban a Román Kommunista Pártnak s a vele szoros szövetségben harcoló többi demokratikus erőnek volt köszönhető.

Mindaz nem csökkenti a történelmi fordulatot jelentő nap nagyszerűségét. De a következetesen demokratikus erőkre azaz a kötelezettséggel járt, hogy a felszabadulás után kellett most már megnyerniök, teljesítségük magukévé tenniök azokat a tömegeket, amelyek ugyan fenn tartás nélkül és örömmel azonosították magukat a fordulattal, de amelyek hosszú, fasiszta, reakciós uralom minden maradványától felfőrtően indultak el az új típusú népi demokrácia felé vezető úton.

Érthető, hogy az új Jugoszlávia, az új Bulgária és az új Lengyelország sokkal nagyobb mértékben fejlődtek. Mert ezekben az államokban már a fasiszta elnyomás alatt az elnyomó elleni tényleges nyílt, harcok ellenállásban kovácsolódott ki, tisztult meg, vált határozottá a népi erők egysége.

Mint fentebb mondtam, nálunk ez az 1944 augusztus 23-a utáni fők feladása volt.

Nem vitás, hogy az elmúlt három év alatt demokratikus rendszerünk nagy lépésekkel közeledett az új típusú demokrácia megvalósulása felé. Országunk bel- és külpolitikai helyzete megszilárdult. Kormányunknak a Szovjetunió részéről 1945 augusztusában történt elismerésétől, a békeszerződés aláírásán keresztül, bármilyen kapcsolatainknak összes szomszédainkkal való megerősödése jelzik a külpolitikai fejlődés útját. A belpolitikában, az építő munka mellett, a reakciós erőkkel vívott küzdelem nemrég csúcsosodott ki a nyíltan parasztpárti vált Maniu-jéte nemzeti parasztpárti felszólalásában.

Tanulságos volna felsorolni ez ut minden szakaszát, de ez alkalommal vizsgáljuk meg azt a nem kevésbé tanulságos, de demokráciánk jövőjének szempontjából döntő kérdést, hogy tömegeink milyen mértékben voltak lény

leges cselekvői a demokratikus fejlődésnek. Mert, amint a jugoszláv, bolgár, lengyel példa is bizonyítja, a demokratikus átalakulás legfontosabb tényezője az, hogy a nép az eredményeket ne felülről kapja, hanem maga valósítsa meg. Ez a munka emeli a tömegek öntudatát, erősíti önmagukba vetett hitüket, edzi harci készségüket és megszerzi számukra azt a gyakorlatot, amely a további feladatok elvégzésére is megadja a lehetőségeket.

Késztelen, hogy a tömegek mozgósítása terén a szakszervezeti mozgalom mutatja fel a legtöbb eredményt. Ez nem véletlen, mert a munkásság a legöntudatosabb társadalmi réteg s a legkövetkezetesebben demokratikus erő a munkásság élcsapata, a Román Kommunista Párt. A gazdasági szabotázs, a reakciós nagytöke elleni küzdelemben a szakszervezetek az alkalmazottak mind szélesebb rétegeit fogták át. S a legutóbbi szakszervezeti választások élénk bizonyítékát szolgáltatott annak, hogy a szakszervezetek munkásdemokrácián alapuló szervezete továbbra is elhatároló tényezője lesz demokratikus fejlődésünknek.

A földnélküli és kevés földdel bíró dolgozó földművelés, először a földreformért vívott küzdelemben mozdult meg. Jól emlékezünk arra, hogy a Sănătescu- és Rădescu-kormányok idején a nagybirtokosok, hivatalos képviselőik, Maniuék útján, minden elkövettek a földreform elgáncsolására. Törökvéseik meggyűlölték a földművelés harcos magatartását. Mint Tănăsescu földművelési törvényében, most is maguk a széles népi rétegek mozdultak meg és vették birtokba a könny- és véráztatott földet. Harcos magatartásuk akkor sem csökkent, amikor a földreformtörvény megjelenése után, a kiskapitálizmus utat mindenféle jogi mesterfogással igyekeztek a reformot hátráltatni, vagy lényegéből éppen kiforgatni. Így dolgozó földművelésünk a demokratikus harc első szakaszát sikerrel vívta meg, s ezzel a munkásság mellett s vele szövetségben, demokráciánk komoly tömegalapjává vált.

A széles néprétegek hatalmas tömegmozgalma volt a Sănătescu- és Rădescu-kormányok elleni harc. Mindnyájunk élénk emlékeztében él az a reakciós magatartás, amely maniuista és brătianuista befolyásra nemcsak a földreform kérdésében, hanem egyéb kérdésekben is jellemző a kormányok egyes tagjainak magatartását. Országunk népének minden demokratikus rétege részvett abban a fél évi tartó nagy tömegmozgásban, sakkal járó küzdelemben, amely a tömegek akaratának diadalaként 1945 márciusában a Groza-kormány megalakulásával végződött.

E harcok közben tömegeink öntudata fejlődött. Ezt bizonyítja az a tény, hogy minden nehézség és sokszor a bőrükre menő gazdasági bajok ellenére, szilárdan kitartottak a kormány mellett. Akkor is, amikor a reakciós erők nem sokkal a kormány megalakulása után, de főképpen az 1945 augusztus 23-i követő időkben rohamra indultak. Az államapparátusban még megbújt néppellenes elemek — nagypari csoportok beföldön, a nemzetközi reakció hangadói külföldön — képezték a reakciós roham támaszpontjait. De a néplömegek kiállták a próbát: A Groza-kormányt a Szovjetunió után a moszkvai konferencia határozatainak értelmében a többi nagyhatalmaknak is el kellett ismeriük.

Széles néprétegeink, a népi demokrácia felé haladó kormányrendszerünkbe vetett bizalmuknak, a múlt novemberi választásokon adták újabb kifejezést. A nemzetközi reakció és román és magyar ügynökök minden meszterkedése és mondjuk meg fegyveres terrorja és banditizmusa ellenére, az ország népe elsőpró épvel jelölle ki helyét a világ haladó népeinek sorában.

A választási siker megsokszorozta a demokratikus erők harci kedvét. De a reakció sem aludt: román és magyar oldalon egyaránt, parlamentben és parlamenten kívül, döntő csatára indult. A parlamentben igyekezett lassítani a szükséges demokratikus reformok megszavazását és élelbeléptetését. A parlamenten kívül pedig „krisztikus” fegyverekhez, a zavarkeltéshez, összeküvéshez és polgárháború keltéséhez folyamodott. Nyilvánvaló, hogy a két évcs aszállyal súlyosbított gazdasági nehézségeinken a Szovjetunió nagyterküse nélkül nem jutottunk volna túl. Ez megint olyan tény, amelynek leszögezése szükséges. De az is tény, hogy munkás- és földművelésregeink s a dolgozó kisemberek a jobb jövőbe vetett hittel, összecsorított foggal vették vissza azokat a reakciós kísérleteket, amelyek olcsó demagógia és egyéb aljas eszközök felhasználásával a kormánnyal s a demokratikus erőkkel szembe akarták állítani őket.

Ez újabb reakciós rohamnak azontúl, hogy az összeküvésnek, a népi erősegeinek teleplezésével teljes vereségével végződött, további haszna volt. A reakció szemelensége kiállította a széles néprétegek éberségét. Most már megállták, hogy az ellenség nemcsak a falakon kívül van, hanem a demokratikus erők sorába is bejárkozt. Eppen a széles néprétegek kívánságára indult meg a demokratikus erők sorában is olyan erjedés, tisztulási

folyamat, amely még nem zárult le teljesen. Eddigi eredményei is azonban bizonyítják, hogy ez a tisztulás csak megerősítette a demokratikus erőket s fokozta az irántuk érzett bizalmat. Az Ekésfront megvizsgálta sorait, átszervezte szervezeteinek vezetését s azok irányítását a dolgozó földművelés kezébe tette le. A Magyar Népi Szövetség is elvégezte ezt a tisztító önvizsgálatot s a központi végrehajtóbizottság ismeretes májusvégi határozata a széles magyar néprétegek akaratát fejezi ki. Az azóta megindult átszervezések és kizárások mind az egészséges fejlődés jelei. A Szociáldemokrata Pártban is megindult a külföldi madzagon rúgalt jobboldali szociáldemokraták elleni küzdelem s nem kétséges, hogy ez a harc itt is tisztuláshoz, a demokratikus szárny megerősödéséhez vezet.

Már az eddigiekből is megállapítható: a demokratikus erőknek nemcsak sikerült a tömegeket maguk mögé állítani, hanem éppen a széles néprétegek igényelték azt, hogy akaratuknak a következetesen demokratikus szervezeten keresztül adjanak kifejezést. Ezzel már igenlően jeleltünk a fentebb feltett kérdésre. Igen, a tömegek mind fokozottabb mértékben, mind fejlettebb politikai öntudattal, mind halározottabban vettek részt demokráciánk fejlődésében. S így tényleges cselekvő résztvevőivé váltak sorsuk irányításának.

E tekintetben legszebb példát az szolgáltatja, hogy az ország népe: hogyan fogadta a Román Kommunista Pártnak a kormány által magáévá tett s az ország gazdasági és pénzügyi újjáépítését és a széles néprétegek életszínvonalának emelését célzó javaslatait s az ennek alapján tett intézkedéseket.

Dolgozó földművelésünk eléget lett és tesz a gabonabeszolgáltatásnak, biztosítva ezzel a lakosság kenyértelétét. A kiskapitálizmusnak, egyes nagygazdáknak szabotázsi kísérlete ellenére, lehetővé vált, hogy a gazdasági javaslatoik első céljának: a pénzügyi helyzetnek egyik előfeltétele megvalósuljon.

Munkásságunk példát mutat a termelés fokozása terén. Az üzemek egymással versenyre kelve haladtak túl a havi termelési előirányzatokat s ezzel megteremtették a stabilizáció másik előfeltételét: az árünlátás biztosítását.

Noha a pénzügyminisztérium munkája különösen az első időkben sok kívánnivalót hagyott hátra, adófizetők s különösen a kisemberek teljesítették kötelezettségüket s ezzel hozzájárultak a harmadik előfeltétel: a költségvetési egyensúly biztosításához.

Igy jutottunk el oda, hogy végre megvalósíthattuk a stabilizációt. Mt a

Stabilizációs képeslap

Aradmegye népe bizakodással fogadta a jé lejt

Szlamafelkelés a Hegyaljáról a pénzügyi hangulatában

Jé pénz a sége a valóságkérdésnek. Ma már a gazda tudja, hogy a pénz egy fél év múlva is annyit ér, mint ma, a pénzes, alkalmazott tudja, hogy fizetése a hónap végén is annyit ér, mint a hónap elején.

De nem állhatunk meg ezen az úton. Ezenégetek nem alusszák a mért. Jent meg szeretnénk tenni, hogy a jé pénzbe vetett bizalmat megingassák és hogy ezt a pénzt megrendítsék. Az eddigi tapasztalatok azonban bizonyossággal mutatják, hogy a stabilizáció fenntartásával az ezzel elért a az eddigi jéval magasabb életszínvonalat még magasabbra emeltek. Ezért az eddigi még jobbra mélyebben veszik ki részüket a Román Kommunista Párt gazdasági jévalatának megvalósításában.

December végén a két vinnak az életbe a jévalatokat. Ezek biztosítják többek között azt is, hogy politikai demokráciánk olyan szilárd gazdasági alátámasztást nyer, amely a további haladásnak biztos alapja.

Magyarország demokratikus rétegei szívesen kiveszik részüket a munkából, mert tudják, hogy demokráciánk fejlődése állja ki nemzeti joggyenlőségek és méltó, szilárdítja, szilárdítja az eddigi eredményeket.

Tömegeink ismét tájékoztak egy nehéz szakaszon, de a munkában meg nem állva, jévalat önbizalommal haladnak a jobb, emberibb jévalat felé.

Hat hónapra ítélték Bretan feketéző malomtulajdonost és bűntársát

Az aradi törvényszék szabotázsbírósa tegnap írdetett írdetlet Bretan Nicolai volt aradi kereskedelmi és iparkamara elnök ügyében, akinek nagyjai malomában nagyobb mennyiségű, nem nyilvántartott lisztet, találtak.

A bíróság Bretan Nicolait, valamint malomának vezetőjét, Hulea Eugent hat-hat hónapra jogházbüntetésre, 1000 lej kártérítésre, 500 lej pénzbüntetésre írdetle és a 63. száz. list. elkövetését rendelte el.

Az írdetlet továbbra is letartóztatásban maradtak, de felekezést jelentettek be.

193 lej a 100 ezer egységes Penicillin új ára

BUKAREST. A közegészségügyi miniszterium hivatalosan közli, hogy a Penicillin új árát módosították, amennyiben a 350, illetve 450 lejűs újat leszállították. A Penicillin ára 100 ezer egységes fiolánál 193, 200 ezer egységes fiolánál 290 lej. Minden más ár, vagy intézkedés érvénytelen. A Sereptomici fiolájának ára 2600 lej.

Irha bundát részletre, A stabil lejt ne nézd le. Meleg van, de jön a hideg. Részletüzlet most már mehet. Eminescu tízezerégy. Ha van eszed, „STAR”-hoz mégy

Az új lej megjelent szinte Aradmegyeben.

Amikor megjelent, örömmel és bizakodással terjesztte maga körül.

Ezt tapasztaltuk aradmegyei körútunkon, amely Pankotán végződött.

Az Aradmegyei Villamos utasításai, ma egyelőre alaposan megcsappant. Egyrészt a vasúti díjszabást megváltoztatták, magasra állapították meg, másrészt az új pénz még nem terjedt el a gazdasági élet vértöringésében.

„Szabadjegy?... Szabadjegy?...” állapítja meg tréfásan a kalauz, anélkül, hogy egy

pillanattal is volna a jegyekre és már megy is tovább.

A Pankotán helyi piacon az árak ágyasokként perceként változnak. Előbb még két lej volt egy tojás, fél óra múlva már egy lejért is odaadnak. A pörköltet két lejért, a burgonyát négy lejért adják, alma kettőre egy lej.

Tudni kell egyébként, hogy Pankota helyi piac, mintán ipari központ. Az állatok még nem alakultak ki. Ennek első próbája a szombat áttörés.

A munkásság szava

A piacról a Hajdúút Bútorgyárba megyünk, ahol Szlaninka András, üzembiztonsági elnök végigvezet a korszerű berendezés, hatalmas gyárépületen. A munkások egyrészt éppen a községében van, pénzbevitel miatt.

— A Pankotán munkásság, nagy örömmel és bizakodással fogadta a pénzbevitel hírt — mondja Szlaninka András. — Különösen vonatkozik ez a bútorgyári munkásságra, amely bizony sok megpróbáltatáson ment keresztül.

A termelő, a kereskedő és az iparos

Kis János, a Magyar Népi Szövetség helyi gazdasági felelőse, aki egyben a községi átmeneti bizottságok is tagja, a termelők nevében nyilatkozik:

— Általában megelégedéssel fogadták azt a hírt, hogy megszűnik a milliós bankjegyekkel való üzletelés. Különösen a szegényebb földmunkások örül a stabilizációnak. Egyelőre még nincs elég pénz, de ha a pénzesek kijönnek, akkor ez az

Miskolci Lajos asztalosmester, szak szervezeti elnök így nyilatkozik:

— A gyár munkások megértették a kormány intézkedését és fokozott munkával mindent elkövetnek, hogy az új pénz alapjait minél erősebbé tegyék.

Elmondják még a gyár munkásság vezetői, hogy az üzem nyersanyaghiánnyal küzd már régebb ideje, de remény van arra, hogy ezt a nehézséget is sikerül átbirodni.

akadály is elhárult. A közeljövő egyik legfontosabb problémája a földműveléség okos iparukokkal való el-látása.

Hangoztatja még Kis János, hogy a gabonabeszámítást Pankotán a legnagyobb rendben folyt le és a szegény népek sikerült jobbra állniuk meg a kemény munkával. Bementünk a Solidaritatea üzletébe is, ahol a fővezető Gulyás üzletvezető le-

lyett Rigó Mihály pénzügyi fejele, aki a kereskedők véleményét.

— Pénzügyilag aprópénzhiány van, de már bevezették a hitelt. Sokan felírásra vásárolnak. Reméljük, hogy az aprópénzhiány körülzők-kendő nem tart sokáig. Igen sok árú nem kapunk még meg.

Székében János hadogosmester.

— Örömmel és megnyugvással fogadtuk a pénzügyi hírt. A legfontosabb, hogy a termeléshez szükséges nyersanyagok beszerezhetők legyenek és végkép kiküszöböljük a jéketér-rendszerét.

Nem stabilizációs kérdések...

Vannak Pankotán nem stabilizációs kérdések is. Ezek többek között:

— Mi van a Menczer-féle befőzés tételével?

— Mi van a templomgyakrási ügyel?

— Általában miért alszik el Pankotán minden világgal?

Ezekre választ szeretne végre Pankota lakossága.

Visszatérve utunkban is a pénzügyi térs napok jelenségei öltöttek szentünk-be. A világi községében előtt hatalmas tömeg várakozott fejleményre és türelmesen. Másutt ugyanezt láttuk.

Aradmegye népe jévalat bizakodással fogadta az új pénz érkezését...

(K. I.)

„Termelő - szereplő!” Állit forgatamba a Hegyaljai Villamos kedvezményes menet- térli jegyekkel

Megítjuk, hogy a megyei gazdasági ellenőrzőszolgálat a személyszállítási díjszabás leszállítását kérte az Aradmegyei Villamosvasút igazgatóságától, az aradi piacra szállító termelők részére. A Hegyaljai Villamosvasút igazgatósága most „termelő-vonat” be-állítását határozta el, amely menet-térli kedvezményes jegyek ellenében szállítja a hegyaljai termelőket Aradra, illetve hátra.

Textil-angros „GALVANI” Propr. I. Marcu & A. Hochmann ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 12.

Órák, ékszerek legelőnyösebb beszerzési helye Mezei Béla ARAD, Str. Bratianu 5. szám Javítások szakszerűen eszközölhetnek Aranyat, ezüstöt magas áron vesznek

**„POLYCHROM” R. T.
ARAD**
Fessék, lakk- és vegytermékek.
Gyárt: mindenfajta porfestékek, lakkot és ablak-
üvegezéshez szükséges legjobb minőségű gittet.

Tükör és üvegfeldolgozó üzem
csiszolás és mattolás
RIESEL A. ARAD
Str. Iosif Vulcan 1. Telefon 30-94.

**Összes gyártmányaink
törvényes áron kaphatók**
Industria Agricolă Ardeleană S. A.
ARAD

Augusztus 25-én minden alkalmazottnak meg kell kapnia új fizetése 30 százalékat!

BUKAREST. A fővárosi rajtó közli, hogy a fizetések rendjével kapcsolatosan

kötelező minden alkalmazott számára augusztus 25-én az augusztus 15.—szeptember 1. közötti fizetések 30 százaléka az előlegként új lejben való kifizetése, az újonnan megállapított összegnek megfelelően.

Az intézkedés célja, hogy az alkalmazottak megfelelő összegű készpénzhez jussanak, figyelembe véve a vállalatoknál rendelkezésre álló pénzüsségeket. A bukaresti lapok megírják, hogy

több helyen a munkaadók nem akarják teljesíteni kötelezettségüket azon a címen, hogy nem rendelkeznek készpénzzel és rámutatnak: az alkalmazottak kötelesek, hogy a legerősebb fellépéssel akadályozzák meg jogaik megsorbitását.

A munkaadóknak teljesíteniük kell kötelezettségüket saját anyagi erejükre támaszkodva. Az anyagi eszközök megvannak, vagy beszerezhetők.

Az arany és valutafelajánlások rövid úton beválthatják készletüket és így törvényesen rendezhe-

tik készpénzszükségletüket.

Akik nem rendelkeznek ilyen tartalékokkal, a pénzpiachoz fordulhatnak, ahogyan ez évtizedek óta történik. Az ilyen munkaadók

kölcsönt vehetnek igénybe olyanoktól, akik beavaltották arany és devizakészletüket és nem kellett alkalmazottakat fizetniük.

A gazdasági életnek ismét rendes körvágásba kell jutnia, az alkalmazottaknak meg kell kapniuk járandóságukat még pedig anélkül, hogy a vállalkozók, a munkaadók az államot vennék igénybe.

Augusztus 22-151

Ervényes piaci árak

A város ármegállapító bizottsága a mai nappal kezdődő érvényes a következő új hivatalos árakat állapította meg:

MARHAHUS 23, sertéshús 35, borjúhús 30, juhhús 20, lóhús 12—15, nyers szalonna 48, sózott szalonna 48, zsír 52, hajt 48, füstölt szalonna 55, friss felvágott 46, füstölt kolbász, szalámi 60, tepertő 25 lej kilónként.

TEJTERMÉKEK: Tej 5, oldott tej 10, tejföl 30, lejszín tejföl 40 lej literje, nem préselt vaj 60, préselt vaj 30, telemszűrő 30, lóptói túró 32, végyes túró 25, tohen túró 8, juhtúró 30, juhsajt 25 lej kilónként. Tojás darabja 1.50—2 lej.

ÉLŐ SZÁRNYAS: Csirke 30—50, tyúk 50—60, sovány kacs 50—80, sovány liba 80—100 lej páronként.

ZÖLDSÉGFÉLEK: Káposzta 2, burgonya 5.50, zöldség 2.50, hagyma 4, fokhagyma 8, zöldbab 3, fehérbab 10, kalabab 1, paradicsom 1.60—2, tök 20—30 bani, paraj 1 lej kilónként, zöldség kötegenként 0.50—1, zöldséppaprika (lőtenivaló) 3—4 darab 1 lej, paradicsompaprika 2 darab 1 lej, hegyes paprika 6—10 darab 1 lej, vöröspaprika (kékparadicsom) I. oszt. 1—1.50, II. oszt. 0.50—1 lej darabonként, uborka 3—5 darab 1 lej, cékla darabja 0.50—1 lej, retek darabja 25—50 bani, fejes saláta 25 bani, torma kilója 2 lej.

GYÜMÖLCS: I. oszt. alma 3.50—4, II. oszt. 2—2.50, körte I. oszt. 4—4.50, II. oszt. 3—3.50, őszibarack 7—8, vöröszőlő 4, beszüretelt 6, I. oszt. szőlő 6, sárgadinnye 1.50, görögdió 1 lej kilónként, méz kilója 60 lej. A fűszer- és csemegeszemeknek joga van ezekhez az árakhoz a törvényes hasznos hozzászámítani.

TIZENHAT LEJ A KÉRVÉNYBÉLYEG. A pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében a kérvényekre 16 lej összegű bérlet ragasztandó.

Növezték a dolgozók kenyérfejadagját

Hetenként négyszer kenyeret, háromszor kukoricafisztet osztanak a GESZ-ek

Az ellátásügyi minisztériumtól érkezett rendelkezés értelmében a kenyérrelátás olyképpen módosul, hogy az ellátószervek hetenként négy napon kenyeret, három nap pedig kukoricafisztet tartoznak kiszolgáltatni. Ezzel szemben a napi kenyérfejadag módosult, amennyiben a rendelkezéstől kezdődőleg kenyérpótdagokat ír elő.

Az ipari és kereskedelemügyi minisztérium részéről érkezett rendelkezés értelmében, az arad megyei gazdasági hivatal közölte

a gazdasági ellátószerveknek szállító pékekkel, hogy a mai naptól kezdődően 700 gramos kenyereket kötelesek készíteni, ami a GESZ által ellátott két munkás, vagy tisztviselő egyenként 350 gramos fejadagjának felel meg. Ugyancsak kötelesek a pékek 1000 gramos kenyereket is készíteni, ami a családtagok 250 gramos fejadagjának kiszolgálásához szükséges. A nehéz testi munkát végző dolgozók kenyérfejadagja 500 gram.

Az aradi ellátószervek egy része már augusztus 7-én megkezdte a kenyérpótdagok kiszolgáltatását. Így a Metallurgist és a Meserias I. ellátó szerv már rendszeresen osztja a pót adagokat.

M.N.S.Z. hírad

A IX. kerület (Miklós) augusztus 24-én vasárnap délután 4 órakor tisztújító közgyűlést tart. Kíváncsok, hogy a gyűlésen az összes tagok jelenjenek meg, miután ennek eredményétől függ a kerület további sorsa.

Gelez Mihály aradi lakost keresi, Mary Ördög amerikai rokona. Levele átvehető az MNSZ megyei szervezeténél Arad, Iosif Vulcan u. 12.

Augusztus 23 harmadik évfordulója

Arad ünnepli a felszabadulás napját

Románia népei egyre fokozódó termelőmunka és a külföldről szított reakcióval való leszámolás közepette viszik győzelemről győzelemre a haladó demokrácia zászlaját. E győzelmes út kiindulópontja 1944 augusztus 23, a hilterszarnok-ság alóli felszabadulás történelmi napja.

A nevezetes évfordulót az idén fokozott ünnepélyességgel és a népi jogokba és szabadságesszmékbe vetett szilárd hittel ünneplik az ország együttélő népei. Az évforduló hozza még az első diadalmas számadatát annak a termelőmunkának, amelyet a Román Kommunista Párt foglalt tervszerű keretek közé. A Román Kommunista Párt első sorban az érdem, hogy az idei augusztus 23-át a zéres dolgozó tömegek mosolygó arcra, fokozódó hittel és bizalommal ünneplik meg.

Az évfordulót Aradon is méltó keretek között ünnepeljük, és az ünnepség napirendje a következő.

REGGEL 6 ÓRAKOR barangzóság, szórónak szava és kiáltás hirdeti az ünnepnap kezdetét. Fél 8 órakor a nagygyűlésen résztvevő dolgozók gyülekezése az üzemek és szakszervezetek helyiségében.

Fél 9 órakor történik meg az Egységes Munkásifjúság (UTM) rendezésében az állomás és Gáj közötti villamosvonal ünnepélyes megnyitása és átadása a forgalomnak. Ugyanakkor a termelőmunka másik nevezetes eseménye, az aradi CFR műhelyben készített mozdony átadása a forgalomnak.

Délután 11 órakor ünnepélyes Tedeum a görögkeleti székelyházban.

A DÉLUTÁNI MŰSOR a következő: Öt órakor a színházban művészi műsor valamennyi közművelődési egyesítés részvételével: Astra, UTM, Antifasztista Nők Szövetsége, Népvédelem, a Román Hadsejereg és a Népszínház együttese.

Ugyancsak öt órakor a Kultúrpalotában művészi műsor, amelyen a CFR, ITA és a Magyar Népi Szövetség kultúregyüttesei vesznek részt.

Az Indagrára kultúr-házában öt órakor művészi műsor, a gyári kultúregyüttes rendezésében.

A művészi előadások teljesen ingyenesek.

A GLORIA SPORTTELEPEN: vállambajnokság az augusztus 23-i sorlegért, az AMTE, Sparta, CFR Arad, Indagrára, Gloria és Unirea együttesének részvételével. A szolg a Népi Sportszövetség aradi szervezetének és a Patriotul Sportiv ajándéka.

Szabó Lajos

Vas és fémáruüzem. Pálinka és szeszgyári főzőkészülékek, teljesítmény berendezések, fürdőszoba berendezési tárgyak

ARAD, Szabó-ut 110. Tel. 12-36. Csekk számla 87-323

Hétfőtől újból megindul a sárga

PULMANN-autobuszi járat

Arad és Temesvár között

Érdeklődni a Fehér Kereszt szállodában

Kereskedők, iparosok, vállalkozók!

A pontos, felelősségteljes könyvvezetés életkérdés az új gazdasági rendben. Ott, ahol a

BIRAD szakképzett tisztviselő kara vezeti a könyveket,

végzi a belső adminisztrációt, nem találhat hibát a legszigorubb ellenőrzés sem.

Saját érdekében mindenki a BIRAD-nál könyvet.

Szervezés alatt a BIRAD kereskedőkből és iparosokból álló hitelcsoportja.

Csoto Nagy János

láda és fémáruüzem

ARAD, Strada Vicentiu Babes 20.

Az aradi magyar fiú- és leányközépiskolák közleménye

Az aradi római katolikus magyar főiskola és az aradi római katolikus magyar leánygimnázium (zárdó) igazgatósága ezúttal hozzá az érdekeltek tudomá-
sára a következőket:

1. Az 1947-48-as iskolai évre a beiratások augusztus 25-én kezdődnek a két iskola helyiségeiben a következő sorrendben: 25-én, hétfőn az I. oszt. növendékei, 26-án, kedden a II. oszt. tanulói, 27-én, szerdán a III. oszt. tanulói, 28. és 29-én a többi osztály növendékei.

Beiratkozáshoz szükséges iratok, amelyek minden beiratkozónak a beiratás alkalmával be kell adnia: a) iskolai bizonyítvány, b) születési anyakönyvi kivonat, c) keresztlevele, d) állampolgársági bizonyítvány, e) újravizelési bizonyítvány.

Beiratások naponta délelőtt 8-1 között. A beiratási díjeket csak később lehet megállapítani.

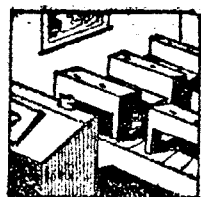
2. A magánvizsgák az aradi római katolikus főiskola Kálvin János-utcai helyiségeiben augusztus 25-én reggel 8 órakor kezdődnek. Ugyanekkor lesznek a különböző vizsgák is.

3. A javítóvizsgák szeptember 1-én reggel 8 órakor kezdődnek.

4. Az V. oszt. felvételi vizsgái szeptember 4-én reggel 8 órakor kezdődnek a főiskola épületében.

Minden vizsgára előzőleg jelentkezni kell az igazgatói irodában a szükséges dokumentációk átvétele céljából.

Igazgatóság

KÉSŐBB KÖZLIK AZ IS. KOLAEV KEZ. DETÉNEK IDŐPONTJÁT. Mivel az új iskola-
év kezdete össze-
függ a pénzügyi-
térrel kapcsolatos 18-as számú rend-
let intézkedéseinek alkalmazásával,
a tanítás megkezdésének időpontját
később közlik, megfelelő időpontban.

— AZ EGYES SZÁMÚ IPARI TANONCSKOLA KÖZLI, hogy a javító és felvételi vizsgák a következő sorrendben történnek: Hétfőn augusztus 25-én reggel 8 órakor az Astra, Aradhegyfaljai Viljamos, VII. lánygyár és városi köztizemek tanoncai jelentkeznek, kedden augusztus 26-án 8 és 12 óra között: az aradi Textilipar, Socolna, Armatura, Hendi, Pálfi fiúverek és Juhász Arpad gyárak tanoncai, szerdán augusztus 27-én 8 és 12 óra között: Gara István, Jantó Albert, Imasa, Szabó Lejos és Gartner M. tanoncai, augusztus 28. 29 és 30-án pedig a kisiparos munkaadók tanoncai jelentkeznek. A beiratkozás során a régi növendékek az ellenőrző könyvet hozzák magukkal, míg az újak születési kivonatát, iskolai bizonyítványt és a tanoncszerződést. A könyvekért és a tanoncszerződésért járó díjat utólag számítják fel, amikor az árak ismeretesebbek lesznek. A javítóvizsgákra szeptember 5. 6. 7 és 8-án kerül sor az iskolai igazgatóságnál felülvizelt sorrendben. Azokat akik a javítóvizsgán nem jelentkeznek, ismétlődnek tekintik.

Szolidan vásárol
I. MOTIU
posztó és textiláruházban
ARAD,
Avram Iancu-tér 19
Telefon 22-48.

A köztisztviselők új fizetése

BUKAREST. A fővárosi sajtóban hírek jelentek meg a köztisztviselők fizetésével kapcsolatban. A Románia Libera című bukaresti lap most a következőket írja: „Legutóbbi lapszámunkban közöltük a köztisztviselők és katonák új lejben megállapítandó fizetésének első táblázatát. Mivel a pénzügyminisztérium egyes számlái si kaefidenseiből a köztisztviselők fizetések viszonylatában, nem engedélyezte a pénzügyi és gazdasági újjászervezés ügyét intéző miniszter

közi bizottság, bizonyos módosítások szükségesek.

A Románia Libera mai száma már közli a módosított köztisztviselői fizetési táblázatot, ami husz fizetési osztályt tartalmaz. Ebből az első öt fizetési osztályt a többi husz minősítési csoportra, azaz iskolai végzettség és szakmai képzés szerint. Ezenkívül szolgálja a múltért és családi pótlék: külön külön folyósítások történnek. Az alapfizetések 1844 lejől 14976 lejig terjednek.

Naponta 10 deka puliszkát és egy pohár vizet kapnak a letartóztatott árdragítók

BUKAREST. A kereskedelemügyi és iparügyi minisztérium az ellenőrző közegek jelentése alapján az utolsó két nap szerte az országban több mint husz nagykereskedést és kereskedelmi vállalatot zárt be. A bezárt kereskedések és kereskedelmi vállalatok engedélyét azonnali hatállyal megvonták, érdeklőiket pedig elkobozták.

Itt írjuk meg, hogy a bukaresti rádió közölte: felsőbb utasításra a Bukarestben letartóztatott és a baneasai internálótáborba szállított árdragítók naponta mindössze 10 deka puliszkát és egy pohár vizet adnak. Ezt az intézkedést az árdragítók és a letartóztatottak szemben az egész országra kiterjesztik.

A stabilizáció szolgálatában!

Üveg-, porcellán és háztartási cikkek detail üzletét **szeptember 1-én megnyitom.** Békebeli minőség! Legolcsóbb árak! Nagy választék. Figyelmes kiszolgálás. — Kérem az i. t. vásárló közönséget régi bizalommal felkeresni és meggyőződni, hogy áruimmal lehetővé teszem **mindenki számára háztartását a szükséges cikkekkel felszerelni.**

Mesaros Ioan

Bul. Reg. Maria 20.

Tel. 12-38

Tel. 12-38

Stabil lejre van szüksége?

Hirdesse meg eladó holmiját a Jövő apróhirdetéseik között
Olcsó, eredményes, gyors!

Hétfő Sport

ITA—Sparta-Gloria vegyes
5:1 (3:1)

Az ITA stadionban játszották a mérkőzést 1000 néző előtt csütörtök délután. Így álltak fel a csapatok: ITA: Iustin — Silviu, Vass — Zeana, Pál, Bakucz — Kovács, Mercsea, Stiebing, Pecovszky, Bosneac — Costea, Mosculet — Zeveluca, Herold, Pollák — Branduse, Don, Tornyánszki, Ghicel, Popa, Mircea.

A vezető gólt a 3. percben a vegyes csapat éri el, amikor Siliu, Vass hibájából Tornyánszki jut be a hálóba a labdát (0:1).

A kiegyenlítés nem késik sokáig: a 7. percben Mercsea bombája gólt (1:1). A 10. percben Mosculet öngólt vét (2:1). A 34. percben Zeana beállítja a félidő eredményét (3:1). Szünet után az ITA változatlan összeállításban szerepel, a vegyes csapat pedig a következő összetételben játszik: Bosneac — Costea, Fried — Zeveluca, Herold, Moscu — Schertz, Slavei (Prokopetz), Tornyánszki, Schwartz, Pálfi.

A 29. percben Mercsea ér el újabb gólt, majd a 38. percben Zeana lövése ér hálót (5:1).

A győztes csapat, amely nélkülözötte Honyhádi, Reinhardt és Márki, könyelmesen játszott és tartogatta erejét a Vass elleni vasárnapi mérkőzésre, a vegyes csapat pedig szót eső volt. Egyénileg Vass, Zeana, Bakucz, Stiebing, Pecovszky és Mercsea, illetve Bosneac, Costea, Herold, Pollák és Schertz tűntek ki. Bíró Huszlik.

Péntek este állítják össze az ITA csapatát

A vasárnapi ITA—Vass mérkőzésre, amelyet a stadionban játszanak délután 5 órai kezdettel, a terdgyári csapatot péntek este állítják össze. Az ITA valószínű összeállítás a Nemzeti Bajnokság első mérkőzésére a következő: Márki — Silviu, Vass — Reinhardt, Pál, Bakucz — Kovács, Stiebing, Honyhádi, Pecovszky (Mercsa), Dumitrescu.

A Carmen helyett a hadsereg csapata jutott az A-ligába

BUKAREST. Tegnap megírtuk bukaresti jelentés alapján, hogy a Carmen labdarugócsapatát a szövetség kizárja az A) ligában szereplő együttesek közül. A Carmen helyére, mint a legújabb fővárosi jelentés közli, a hadsereg csapata kerül. A román hadsereg labdarugócsapata vasárnap már Kolozsváron játszik bajnoki mérkőzés keretében a Dermata ellen.

Hétfő reggel megjelenik a Jövő Sport

A Jövő Sport hétfőn a korai reggel órákban megjelenik és közli a Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulójának eredményeit. Színes mérkőzés beszámolók, riportok, külföldi eredmények.

VASARNAP RENDEZI AZ MTK TE második idej országúti kerékpárversenyét 50 kilométeres távon a temesvári országúton. Indulás reggel 9 órakor a Gloria sporttelep előtt.

VASARNAP INDUL A MAGYAR LABDARUGÓBAJNOKSÁG. Budapestről jelentik, hogy a magyar labdarugó bajnokság első őszi fordulóját vasárnap bonyolítják le és azon a következő mérkőzéseket játsszák: SzAC—ETO, Ferenyváros—Szege, Újpest—Vasas, Csepel—MTK, MOGI—Kispest, MATEOSZ—Hajdú, Szolnok—Sal BTC.

Az igazi felszabadulás útja

Termelj többet, hazádnak építész

**Munkahely
és termelő
a szebb holnap
biztosítéka**

A népi demokrácia a dolgozók erkölcsi szilárdságára és teljesítőképességére alapítja jövőjét. Csak ez a maga egységében érvényesülő történelmi erő képes megszüntetni a fasiszta rablóháború teremtette gazdasági anarchiáját. Pénzünk értéktörlesztésének pillanatában a népi demokráciát előkészítő munkásszolgálat fejlődésének új szakaszához érkezett: folytatja harcolt, hogy 1944 augusztus 23. valóban betölthesse történelmi szerepét.

Tizenöt százalékkal több mint az előirányzat

Ez a harc a többtermelés, amelynek aradi arcvonalán első helyen áll Arad és egyben az ország két legfontosabb nehézipari üze: az Astra-gyár és a CFR-műhely. A béketermelés 60-70 százaléka kell elérni még ebben az esztendőben ahhoz, hogy a Román Kommunista Párt ismert javaslatának eleget tegyenek.

A CFR-műhely a központi igazgatóság jóváírt terve alapján dolgozik. Az ország minden nagyobb városában, ahol az államvasút műhelyt tart fenn, a közös cél érdekében folyik a megosztott munka.

A népi demokrácia maradéktalan megvalósításáért érzett lelkesedés a nagy munkalendület hajtóereje, mert hiszen az infláció nehéz hónapjaiban csak a munkásöntudat hatalmas erejének köszönhető, hogy az aradi CFR-munkásság 15 százalékkal megelőzte az előírt munkamennyiséget.

Ennek a nagy harcnak meg voltak a maga kritikus pillanatai is. Júniusban a termelés menete 25 százalékos visszaesést mutatott a munkálatoknál szükséges fémcsövek és egyéb anyagok hiánya miatt. Júliusban azonban megérkeztek az anyagok és

a CFR dolgozói hőiesen önfeláldozással nemcsak pótolták a veszteséget, de teljesítményükkel túl is haladták az előírt munkamennyiséget.

373 vagon már elkészült

Az Astra munkaterve szintén szorosan kapcsolódik az ország nehéziparára megállapított munkatervéhez. Négy száz vagonot kell elkészíteni az Astra-gyár munkásságának szeptember elsejéig. A részben mesterségesen előidézett nyersanyaghiány következtében sokszor megakadt a munkálat, de a munkásság mindig kellő erővel legyőzte ezeket az akadályokat és ma, amikor a Szovjetunió gazdasági segítsége néven a kulcspárok szintén dolgoznak,

az aradi Astra munkássága is ötékezett oda, hogy vannak munkások, amikor 3 vagonot képes elkészíteni az üzem. Az előirányzott munkaterv alapján 373 vagonot kell készíteni, a még hátralévő 27 kocsi pedig szeptember elsejéig kell elkészíteni.

A termelés menete most már annyira kiegyensúlyozódott, hogy a munkásság vállalta: szeptember elsejétől rendszeresen napi három vagon lesz az Astra termelése. Vagyis

százalékban kifejezve, az Astra-gyár

...és növekszik a termelt méterek száma

A textiliparban természetesen az ITA és a TEBA gyárak vezetnek. Mindkét üzem munkássága nagy harcot folytatott a többtermelés megvalósításáért. Az ITA-gyárban 1945 májusától októberig csökkenő volt a termelés. Májusban 3612 métert, októberben 2503 métert tett ki a szövődő átlagtermelés. Megkezdtek a termelés észszerűsítését és az alapvetően megváltoztatta az üzem teljesítőképességét.

Ma már elérték, hogy az ITA-gyár fonódja 224.700 kilo fonat termel és ezzel teljesítette a béketermelés 87 százaléka, a szövődő 642.110 méteres átlagtermeléssel pedig a béketermelés 67 százaléka.

A Teba-gyárban a szövés a főgond. A béke utolsó esztendőjében, 1938-ban, az egy munkásra eső havi átlagtermelés 356 méter volt.

elérte béketermelésének előirányzott részét.

A többi nehézipari vállalatok közül az „Augusztus 23” fémárnyagár fokozott lendülettel dolgozott és elérte a béketermelésének 70 százaléka.

1947 augusztusig az egyéni havi átlagtermelést 528 méterre fokozták, így hogy a havi átlagtermelés a Tebándi majdnem a béketermelés kétszerese, százalékban kifejezve a Teba-gyár 65 százalékkal haladta túl béketermelését.

A kötsző-üzemek közül a FITA országos viszonylatban egyik legnagyobb üze az országnak. A FITA-gyár ma nyersanyaghiánnyal küzd, mert az ország szövőiparának észszerű termelése érdekében, a fonatát a szövődők felé irányították. A FITA-gyár békében 800 munkást foglalkoztatott. Ma 225 dolgozó tevékenykedik az üzemben. A gépek harmad része sincs kihasználva. A fennálló akadályok folytán a FITA-gyár csak harmadik részét érte el béketermelésének.

Az élelmiszeriparban dolgozó aradi

vállalatok közül országos viszonylatban is első helyen áll az Iadagára. A malom és a szeszgyár már hosszú hónapok óta nem dolgozik, de minden valószínűség szerint rövidesen megkezd működését. Nagy volt a munkásság erőfeszítése az élelmiszeriparban a többtermelés érdekében.

A munka megfelelő rendszeresítéssel elérték a béketermelés 55 százaléka.

Érdekes a többtermelés tekintetében a faipar helyzete. Arad híres bútorgyára a háború befejezése óta teljesen pang. A nagyobb vállalatok tulajdonosai a legkülönbözőbb ürügyek alatt kibújnak a többtermelésből való részvétel alól. Annál szívesebben dolgoztak a kis asztalosműhelyek, amelyek szorgalmas, kitartó munkával elérték, hogy becsülés szerint elérték a béketermelés 90 százaléka.

Ez a valóság!

Valóságga vált a jelszó: „Termelj többet, hazádnak építész”. Arad szerencsét munkássága ma már nagyon jól tudja, hogy ennek a jelszónak milyen gazdag a tartalma. A felszabadulás harmadik évfordulóján eluttathatatlan tények bizonyítják, mi a valóság. A pénz értéktörlesztése egyik legjelentősebb hátrálkőve annak az eredménynek, amit a Román Kommunista Párt kezdeményezésére a második imperiális világháború pusztításaitól alaposan megviselt ország elért és ezt a munkásság áldozatkészsége tette lehetővé.

SÓS ALADÁR

Körözött csempészt és fasiszta huligánt fogott el az állambiztonsági rendőrség

Több napig tartó körözés után az aradi állambiztonsági hivatal közegei a radnai állomáson letartóztatták Simon Jenő notórius csempészt és valutást, akit bekísértek Aradra, majd innen a nagyváradi munkatáborba szállították.

Ugyancsak az állambiztonsági hivatal tartóztatta le Schwarz Lajos szökésben lévő volt ITA-gyári munkást, aki részt vett az áprilisi huligánzülésben és

akit távollétében a temesvári hadbíróság 10 évi kényszermunkára ítél. Schwarz Lajost aradi lakásán fogta el a rendőrség, éppen akkor, amikor egyik bukeresi illetőségű barátjával együtt búcsúzkodott szüleitől, hogy kivándorol Amerikába. Ehelyett most Temesvárra szállították, hogy megkezdje megérdemelt büntetésének kitöltését.

**Úszó kabát és kosztümszövetek
SIMON-cégnél**

**ASTRA
vagongyár**

**ARAD
BRASSO
SZASZVAROS**

— AZ „UTUNK” ELŐFIZETŐIHEZ ÉS OLVASÓIHOZ. Az Utunk f. évi 17-ik száma, amelynek augusztus 16-án kellett volna megjelennie, technikai okokból egy héttel később, augusztus 23-án jelenik meg, ünnepi tartalommal. Az Utunk szerkesztősége.

Hőnig Sándor
textiláruháza
ARAD,
Ferdinand király-ut 9. sz.

Bélyegző és vés-
nöki műintézet
Sporttermek és
jelvények készi-
tése

CSÁKY GYULA
Arad, Str. Bratianu 11
Főpostával szemben

Stiaszny József S. A.
kaptafa- és faárnyagár
ARAD,
Str. Capitan Ignat 9.
Alapítva 1899.

APPONYI TESTVÉREKcipő- és férfi-
divatáruháza**ARAD,**

a városházával szemben.

LEITERSDORF SÁNDOR

bőrkereskedése

ARAD, STRADA HORIA Nr. 1.**Knapp Sándor**

kelemefestő és vegytisztító vállalata

ARAD

Felvételi üzlet: Bratianu-ucca 2-4 szám

Üzem: Episcopul Radu-ucca 10. szám

BUTOR!Modern, legkiválóbb minőségű kom-
binált szobák, hálósz-
bák állandóan raktáron**BUDACSEK-nél.****ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 7. Tel. 25-93.**

A legmodernebb

ezüsttálcák és disztárgyak

a legjobb kivitelben

Vágási József

ezüst- és ékszeráru üzemében

Arad, Vicențiu Babeș 24 sz

TELEFON: 31-55 szám

Bartók Jenőfűszer, gyarmatáru, festék és vegy-
szerek nagyban**Arad,**

Plevnei-tér 4.

Telefon 11-61.

Telefon 11-61.

Legjobb kivitelű férfi és női divatcipők,
előírás szerint**GANZ A.**

ARAD, Episcopiei 1. sz.

Udvarban. Főtérről is
bejárat. — Bulev. Regina Maria 8. szám.**GRUNDMANN S. A.**

Vasárugyár R. T. „23. August”

fabrica de fierărie

ARAD,

Str. Tribunal Dobra 8-10.

Telefon: 17-24.

Textil A. B. C.divat és kiegészítő
áruház**ARAD**

Telefon 16-16

SYLVANIA**JAKOBOVITS TESTVÉREK**

Cukorka és csokoládégyár

ARAD, STRADA TUDOR VLADIMIRESCU 10.**STOJKOVITS JÓZSEF**

fényképészeti műterme

ARAD, Bulev. Regina Maria No. 10.**Gyümölcs-**

es italkülönlegességek

KRAMER-nél, Arad, főpostával szemben**„OHM” KADAR JÁNOS**

elektrotechnikai és fémipari üzem

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 27.

Telefon 23-66.

Motor, dynamó, mágnes accumulátor,
tekercselés, javítás, töltés.

Precíziós esztergárművek, textilipari gépkészítések.

Löwy József

Bejárat Episcopiei oldalon,

ARAD, Mărășești 2.

aranyműves-ékszerész

Veszek tört aranyat és ezüstöt

Ékszerész munkák

pontos vállalása!

Telefon: 17-68.

MalomkövekDarálókövek készen és ren-
delésre. Buza és rizshántoló
köpenyek öntése. Malomszt-
ták, csapágyművek raktáron.**Gombár Iosif****ARAD,**

P. Mihai Viteazul 16.

CLEMENS

cukrászda

ARAD,

Bul. Regina Maria 8

Pollák József

divatcipész

Arad, Iosif Vulcan 1.

Legújabb divatu férfi,
női és gyermekcipők.**„ARTA”**

bördízműves szalon

Legkiválóbb modellek

ARAD, Bratianu 13. sz.

Főpostával szemben

Molmetal

Edmund Molnár

Comert. technic și Import

ARAD, Strada Alexandri Nr. 6.Sárgaréz, vörösréz, lemezek, csö-
vek, rudak, huzalok, Horgany és
tombak. Ipari gépek. Szerszámok

Jelen vagyunk!

A romániai magyarság részvesz a népi demokrácia gazdasági feltételeinek megteremtésében

Az éven át élénk ugyanaz az esemény, az idők átváltozása más és másként jelenik meg, mint ugyanaz a vidék is más és mégis ugyanaz, a hegyi út más pontjairól. Az erdélyi magyarság harmadik évfordulóját üli augusztus 23-án és ma másként — és valljuk be, érettebben — látjuk ezt a történelmi napot, mint tavaly, vagy tavaly előtt.

Valljuk be,

bizonyos naivitással öltük ki annak idején augusztus 23-át. Azt hittük, elég a demokráciának felülről jövő kinyilatkoztatása és egyik napról a másikra megszűnik mindaz, amittől szenvedtünk. Megszűnik — így éreztük ki, nem mondva, öntudatlanul — minden nemzeti és kisebbségi és egyik napról a másikra bekövetkezik a teljes, maradéktalan demokrácia. Sokan így képzeltek. Ezek aztán ámulva és talán csalódottan állapították meg, hogy a demokrácia felülről jövő kinyilatkoztatása és a fasizmusnak a harcokban szenvedett veresége nem ölte ki a megmérgezett lelkekből a fasizmust. Ma realisan nézve a hároméves fejlődést, megállapíthatjuk, hogy a magyarságnak jelentékeny része ilyen történelmi rövidlátás okozta csalódást érzett bizonyos ideig. Csalódtak, mert a reakció mozgott — sőt mozog és el még ma is — és nem értették meg, hogy a negyedszázados reakciós nevelés ellen küzdeni kell, román és magyar reakció ellen egyaránt és ebből a célból össze kell fogni román demokrácia fegyvertársainkkal.

Ezt a ma már szinte természetes megítélást csak lassan termelték ki az idők. Csak lassan jutottunk el odáig, hogy a Magyar Népi Szövetség ez év júniusában ismeretes központi végrehajtóbizottsági határozatával elrendelte a magyarság anyaszervezetének megszűntetését a reakcióktól. Ennek a tiszteletadásnak hatása nevelő, erősítő, hiszen a realitás talajára állítja a magyarságot, amelytől a választási harcnak egység hirdető hírvérese és a reakciók beférkőzése ellárvolt.

Ma, három év elmúltával

nem tartjuk már olyan természetesnek azt, amit még három évvel ezelőtt magától értetődőnek néztünk; hogy mi élünk, itt maradtunk és nem kerültünk a szövetségi magyarság sorsára. Ma tudjuk, hogy a Madosz illegális munkája és a Román Kommunista Párt bátor kiállása nélkül sorsunk ma más lenne. Első eredménye a romániai demokrácia örök nemzeti politikájának, hogy 1944 őszén felvették a harcot az akkor még kormányban lévő Maniu-párt kűszétését akaró törekvéseivel szemben és az erdélyi magyarságnak megadták a módot, hogy ősi helyén maradván dolgozhassék azért,

hogy ezen a földön otthonra találjon.

A nemzeti egyenjogúságnak román és magyar demokráciától egyaránt vallott elve mindennek előtt az anyanyelv elementáris jogának használatát ismerteti. Nem csekély jelentőségű a változás,

A magyar nyelv használatának

előmozdítása még nem érte el azt a mértéket, amit kívánunk. A demokrácia fejlődésével, annak gazdasági alapjai megteremtésével sor kerül mindarra, ami még hátra van. De a megtett út is jelentékeny. Gondoljunk csak arra, hogy vannak magyar lapjaink és folyóirataink, vannak magyar elemi és középfokú iskolák, van Bolyai Tudományegyetemünk, vannak magyar színházak, megjelennek magyar könyvek és szabadon jöhetnek be a határon túlról magyar irodalmi termékek.

De nemcsak edes anyanyelvünk felzárkóztatása volt sürgős. Sürgősen meg kellett szüntetni a magyar munkátlaborokat. Az dldemokrata Radescu-kormány bukásával, az átalakulás első idejében mindenható és ma már letartóztatott manista belügyminiszeri államtitkárok menesztésével, megszűntek a „kisebbségi” kintő „delasamerok” és egymásután jelentek meg a katonai közegyelmet biztosító rendeletek.

A kisebbségi sors megszüntetésének ezek voltak első áttörései. De minden társadalmi átalakulásnak meg vannak a maga szigorúan szükséges gazdasági feltételei. A román demokrácia kialakulásának és így az itt élő magyarság egyenjogúságának ezeket a feltételeit kell előszörban megteremtünk. Sürgős gazdasági helyzetben él országok sora. Románia is kereszttül megy ezen a gazdasági

ha arra gondolunk, hogy Antonescu alatt a magyar nyelv használata időnként súlyos következményekkel járt. Ma szinte természetesnek tűnik, hogy az uccán magyarul beszélhetünk, de a változás mértékét éppen a természetesség érzése jellemzi.

változón és gazdasági életünk újrendezése oly feladat, melynek megoldása nélkül a nemzeti egyenjogúsítás nem valósítható meg.

A nemzeti gyűlölködés betegsége. Betegség, amelyet azok terjesztettek, akik nek ez érdekében állott. A múlt reakciós, népi nyomó rendszerei elnyomták a román és magyar népet egyaránt. A román nép elégedettségét azzal igyekeztek levezetni, hogy a gazdasági nyomorúság okának az együttélő magyarságot igyekeztek feltüntetni. Ugyanakkor a horthysta Magyarország az elnyomott és nyomorban élő magyar dolgozókat azzal hiteltette, hogy a nyomor oka a trianoni béke. Mind Mawiu, mind Horthy elkövetették a valóságot, mindkettő letagadta az igazságot: a nyomor oka az elnyomó, klzákmanológó, népiellenes rendszer volt. Ez a népi nyomás elégedetlenséget váltott ki és ennek az elégedetlenségnek régi, sajnos bevált levezetési mód szere volt a nemzeti uszítás. Amíg nyomozt a nyomor, amíg a gazdasági helyzet súlyos, addig az együttélő és negyedszázadon át uszítással mérgezett nemzetségek lelkében a nyomorokozta gyűjtő anyag mindig akadály a nemzeti ségi békének és az egyenjogúság kiteljesedésének. Ezért a nemzeti kérdés megoldása a gazdasági helyzet megjavítása nélkül lehetetlen.

A magyarság politikai szervezete

is belátta ezt. Belátta, amikor egy évtől fokozott erővel szorgalmazza a magyarság gazdasági kérdéseinek rendezését. Jelentékeny sikereket is ért el ezen a téren. A fegyverszüneti időkből származó Casbi-ügy rendezése megyei vonat-

kozásban szép eredményeket mutat fel, míg aradvárosi vonatkozásban az ügyek gyors elintézését sürgetjük. A Casbi-kérdés felszámolásával párhuzamosan halad a leg súlyosabb magyar földreformcsereinek megszüntetése. Ismeretes, hogy Sa-

bulescu földművelésügyi miniszter ez év tavaszán Aradon járt és utasítást adott az 1015. számú rendelet helyes értelmezésére. Ennek megfelelően Aradmegyében — mint másutt is — sikerült az ügyvezető abszertisták és a német nevi magyar klzártozók ügyét holdon aluli esetekben kedvezően rendezni, ugyanakkor megindult a földigényjogosultak listájának magyar igényjogosultakkal való kibővítése, illetve a magyar igényjogosultak földigényének kielégítése.

A Casbi-kérdés és a földreformkérdés súlyát nem lehet túlozni. Magyarok tízezreit érinti ez a kérdés és kielégítő megoldásuk sok bánatot old fel.

Egyidejűleg az utolsó év során jelent meg a régóta várt állampolgársági törvény, amely ha szorosan véve nem is gazdasági természetű, mégis a magyarság megélhetését közelről érinti. Aradon is több ezer azoknak a száma, akik évtizedek óta itt élnek, de a régi reakciós rendszer formáságokba kapaszkodott és ezeknek nem adta meg állampolgárságukat. A törvény egyszeri módot biztosít az állampolgárság megszerzésére, de különböző helyeken különböző formáságokat követelnek meg. Az aradi Magyar Népi Szövetség az eljárás egyszerűsítésére megfoglalta a szükséges lépéseket és így remélhetőleg mihamarabb mód adódik sok aradi és aradmegyei magyarnak, hogy állampolgárságát rendezze.

Első helyen áll az ország gazdasági rendbehozatala

A különlegesen magyar vonatkozású gazdasági kérdéseken túlmenően az egész ország gazdasági helyzete újrendezés alatt áll, a Román Kommunista Párt javaslatai szerint. A pénzérték rögzítése első megnyilvánulása ennek az újrendezésnek, melynek végső célja a tömegek életszinvonálának emelése. A nyomor megszüntetése lehetővé teszi a nemzeti kérdés teljes megoldását és mindazoknak a kívánságoknak teljesítését, amelyeket a Magyar Népi Szövetség képvisel és amelyeket a román demokrácia elvileg már fel is korolt. Ha az ország gazdasági rendbehozatala megtörténik, sor kerül a különlegesen magyar kérdések megoldására. A gazdasági helyzet az alap. Ez a megfontolás készítette a romániai demokrácia román és magyar erőt arra, hogy az első demokrácia parlament minden erejét a gazdasági kérdések megoldásának szentelje. Ezért működik együtt román és magyar demokrácia képviselő a gazdasági kérdések megoldásában, hiszen ezek megoldása feltétele a nemzeti kérdés megoldásának.

A magyarság megmutatta erejét, szerveztségét, összetartását az ősi választásokon. A parlament magyar képviselői együttműködnek az ország gazdasági talpradálításában román demokrácia fegyvertársaikkal. Most, a stabilizáció időszakában magyar és román együtt harcol a jó pénz fenntartásáért. Csak így, gazdasági alapot megteremtve lehet indulni a nemzeti egyenjogúsítás útján. Ismert elvénél gyakorlati megvalósítás útján.

ADAM ELEK

„RADIO BOXI”
Ferencz Bernát
Arad, Str. Bratianu 11.
Rádiójavítások,
alakítások.
Főpostával szemben.

A stabilizáció
a nép széles rétegeit teszi vásárlóképesse.
Jelszavunk:
Jó árut olcsó áron a dolgozóknak.

TEBA

Textilipar Részvénytársaság
ARAD

ERDELYI BANK

aradi fiókja

elfogad beváltatlannal maradt
régi lelt és előnyösen kamatoztatta
stabilizált leltételeket.

A Román Kommunista Párt javasolja:

Augusztus 23 alkalmából ratifikálja a parlament a békeszerződést.

BUKAREST. A Román Kommunista Párt politikai irodája augusztus 21-én megvizsgálta az ország bel- és külpolitikai helyzetét augusztus 23. készen. Megállapították, hogy augusztus 23. harmadik évfordulója a legmegfelelőbb alkalom a békeszerződés ratifikálására, amivel az ország sötét korszakának — amikor is saját érdekeink ellen háborúba sodródtunk — utolsó oltusa teljesül. A Román Kommunista Párt politikai irodája megbízta a Párt parlamenti csoportját, hogy utasítsa képviselőit: javasolják a képviselőháznak a békeszerződés azonnali ratifikációját.

Tegnap este az egész országban véget ért a pénzbevéáltás

BUKAREST. Több napban különböző hírek jelentek meg a pénzbevéáltással kapcsolatban. A Románia Libera most a következő értesülések egyike: 1. Amint azt közölték, augusztus 21-én este 20 órakor végelegesen és visszavonhatatlanul befejeződött a pénzbecserélés, semmiféle meghosszabbítást nem engedélyeznek. Semmiféle elkésztett jelentkezést nem vezetnek tudomásul. Aki nem jelentkezett idejében, véglegesen elvesztette jogát a bevéáltásra. 2. Az iparosok számára, minden ellenkező hírszelvéssel szemben, engedélyezték, hogy a júniusban kifizetett fizetésekkel egyenlő összeget váltzanak be.

Különböző Aradon tegnap a legteljesebb rendben befejeződött a pénzbecserélés.

Fontos rendelkezés a vállalati étkezdék és a gazdasági ellátószervek ügyében

BUKAREST. A piázzorgatási miniszterközeli bizottság nagyfontosságú rendeletet bocsátott ki. Eszerint a magán és államvállalatok étkezdéiben kizárólag ebédet a jövőben teljes egészében az államzsinatnak kell kifizetnie.

...A nehéz munka és a gyermekpótlékot, miután az új fizetésben foglalták, nem fizetik ki. A gazdasági ellátószervek raktáraiban lévő árukészleteket az új hivatalos áraknál adják el az alkalmazottnak. Az eladá-

sekből származó összegeket a GEC-nél különleges zárt számlára kell befizetni. Az eladásból származó 24 órán belül. Azok a kik a rendelkezéseket nem teljesítik, szabotázselekmények követnek el.

Holnap rendes piactnap

A pénteki piacon már élénkbb volt a rehozat, megmutatkozott a hatóságok intézkedésének eredménye, többek között a vásárlásokban a vásárlóknek megszűntetése. Ennek ellenére a közönség figyelmesebben magatartása következtében bizonyos rendszabályokat kellett alkalmazni: szabályozták a vevőket, ezzel igyekeztek a tolongást elkerülni.

Több figyelem szükséges, senki se akarjon túlméretezett vásárlásokat eszközölni.

Megállapították, hogy minden áremelési kísérlet esirájában elfojtottak az ellenkező szervek, a demokratikus pártok és szervezetek kiküldöttjei és a rendőri kar. Határon embeget nagy munkát végeztek. Már az újradíj hídól igyekeztek az árú a piacra irányítani és megakadályozni az üzletkésést. Ezzel a termelők is egyetértettek és

több esetben megfogadták, hogy általában a piacra tömeg-felvásárlásnak adják el áruikat.

Különböző a mai vevőroham az új magarállat, hogy híre jár: holnap nincs piac. Ezen a szorításon fennakadás nélkül működhet az új piac és mindenki kifizetheti szükségleteit, annál is inkább, mert a hatóságok további intézkedéseket alkalmaznak.

Mozik műsora:

Aro:

Hatalos tvasz, magyar film.

Corso:

Kölesönként feleség új amerikai film

Forum:

Csill szivem, csill új amerikai film.

Royal:

Opiumkereső, magyar film.

Savoy:

Az invázó, Amerikai film.

Urania:

Marengói hős, Új francia film.

A gyümölcsfelhozatal továbbra is a Hegyközi Vilamos magas díjszámlása akadályozza. Hír szerint reggel kedvezményes járatot állítanak be, amely remélhetőleg enyhíti ezt a nehézséget.

Hasonló kedvezményes termelői járatra volna szükség a bródi és pécsi vonalakon is.

Az árakat általában szigorúan betartják

és minden drágítási kísérlet az ötvenbani váltópénzzel való mestérkedésben merül ki. Értesülésünk szerint egyes élelmiszerüzletek is kísérleteznek áremelésekkel és különösen a vaj ára körül tapasztalható ez a játék.

Az élelmiszerüzletekkel szemben fokozott ellenőrzésre van szükség.

Büntetlenséget biztosít az árubejelentés

BUKAREST. A bukaresti lapok foglalkoznak az árubejelentés kötelezettségével és megállapítják, hogy mindazokat, akik a rendelkezésnek eleget tesznek, mindennemű büntetéstől, adminisztratív vagy polgári büntetéstől mentesítik. Azok számára, akik számlánkülső, vagy fiktív számlával beszerzett árukészleteiket törvényesítik, biztosítják az eladás lehetőségét hivatalos áron, ugyanis a bejelentéseket számlaként kezelik. A bejelentett és számlával nem fedezett árú után a tulajdonosoknak a pénzügyigazgatóságon, vagy az adóhivatalnál ki kell fizetniük az újonnan kiszámított adót. A mulasztókat a legsúlyosabb büntetéssel sújtják.

Apróhirdetés

VESZÉK és ELADOK antik és modern ÉKSZERÉKET, züsti, BRILLIÁNSKÖVET, PERZSA-SZÖNYEGET, márkás FESTMÉNYEKET, kristályt, porcellánt, nippet, VITRINTÁRGYAKAT és vitrint BRONZSZOBROKAT és MŰTÁRGYAKAT teljes lakásbe- rendezéseket WERTHEIM KASZSZAT, Irógépet, antik és modern bútorokat Cím: BUL. "BIJUTERIE" Special (Ékszer és szőnyeg comik, műkereskedés) DEUPSCH LÁSZLO ARAD, BUL. REG. MARIA 17. Minorita templommal szemben. TELEFON: 13-54. EMELET. 1635

PERFEKT szakácsnő! azonnalt, vagy elcsúszó keresek. Bejárónő ki zárva. Cím a kiadóban. 1639

Augusztus 23-án a felszabadulás évfordulója alkalmából a SAVOY-MOZGÓ bemutatja

MEGBIZOTTUNK BUKAREST. BE indul minden kedden. Minden félre megbízatást elvállalunk KEDD délután 6 óráig OLYMPI. KON utazási iroda ARAD, Bratía u. 2-4. Telefon 20-49. SZABÓ Anna elvesztette kéziratát személyazonossági igazolványával. Megtaláló csak az igazolványt adja le a kiadóban. 1639

Öggetes gyógyeztetések:

Péntek:

Földes (Emineu és Petran ucca sarok), Nistor (Ferdinand-út 22) és Frákl (Textilvár mellett).

Szombat

Stauble (Minorita palota), Szepsi (Liget mellett) és Szöllősi (Saguna ut és Crisan ucca sarok)

Vasárnap:

Strelkevsky (Emineu ucca), Suciu (Regele Ferdinand út), Niedermayer (Szerb-palota).

Az INVAZIO

című hatalmas szovjet filmremeket

Hírek

Előfizetési díj 1 hóra 110 lej, 3 hóra 300 lej. Apróhirdetés szavanként 2 lej. Álláskeresés szavanként 1 lej. Keresés hírdetés négyzetcentiméterenként 5 lej. Közlemény szavanként 5 lej. Nyílt-lej szavanként 8 lej.

Kaland

Bemutató a marosvásárhelyi színház együttesével

A marosvásárhelyi együttes, mintha azt bizonyíthatná, hogy fokozni tudja előadásának színvonalát, remek előadásban mutatja be a sok feszültséget tartalmazó darabot. Szabó Ernő rendezése mintaszerű volt és teljes mértékben viszálykrokozt a mű lényegét. Az ember-ábrázolás magas iskoláját láttuk Kovács Györgyénél, aki kifejező művészetével miniatúra meg az orvosánál alakult, mellette tételek hangot adott még Krémer Marcel, ember volt Szabó Ernő, ez az értékes, izgalmas jellemzés. Fővárosi járást képviselt Dolly Ferenc és nagyszerű volt Izsó Johanna, valamint a többi szereplők is. A közönség elragadtatva nézte meg az előadást.

— FELHÍVÁS az Aradon lakó összes megyei főszolgabírói és községi nyugdíjaskhoz, hogy legkésőbb augusztus 25-ig jelentkezzenek a megyeház kistornájára. Hozzák magukkal a személyazonossági igazolványukat, az élelmiszeri kártyájukat és a GESZ igazolványt. Meg kell jelölni a foglalkozást.

— AZ ALDUNAI KIRÁNDULÁS közbejött okok miatt elmarad. Pénzváltásra jelentkezni lehet „Futár” irodában, Központi szálloda.

— A REGATTA KLUB közli, hogy a szombat esti társasvacsera elmarad.

— AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKSZERVEZET felhívja tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg az augusztus 23-i ünnepségeken. Gyűlékezés a szakszervezet helyiségében, Ferdinand király-út 6. reggel 8 órakor.

— MINDAZOK A HADIROR KANTAK ÉS HADIZVÉGYER akik tagjai a köztisztviselők gazdasági ellátószerveinek, augusztus 23-án szombaton déli 12 óráig jelentkezzenek a Népvédelem helyiségében, régi GESZ könyvtár becsatlósó végéig. Azok, akik eddig az időpontig nem jelentkeznek elvesztik jogosultságukat a GESZ tagságára.

A Marosvásárhelyi Színház bucsuelőadásai

Ma pénteken este 8 órakor

Veszélyes kanyar

Szombaton délután 3 órakor, igen fontos kezdéssel

Veszélyes kanyar

Szombat este 8 órakor

Kaland

Vasárnap délután 3 órakor

Feleség

Vasárnap délután 6 órakor

Kaland

Vasárnap este 9 órakor bucsuelőadás

Mandragora

Jegyek a színházi pénztárnál.

PRESA DEMOCRATICA